



බුදුරජාණන් වහන්සේ පස්වග තවුසණට දම්සක් පැවැතුම් සූත්‍රය දේශනා කළ ස්ථානයේ ධර්මාශෝක රජතුමා ඉදි කරවූ බරණැස ධම්මික චෛත්‍යය

සදහම් දැනුම

- වහුමුවේ විජයවංස තාහිමි
බුදුදහම හා ඒ ආශ්‍රිත විවිධ විෂය කරුණු පිළිබඳ කෙටි ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු ඇතුළත් විශේෂාංගයකි. දහම හදාරන සිසුන්ට ප්‍රයෝජනවත් විශේෂාංගයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

සතර සතිපට්ඨාන විධි

'සතර සතිපට්ඨාන භාවනා' නම් වූ බෞද්ධ විමුක්ති මාර්ගයට අයත් වැදගත් පිළිවෙතක් පිළිබඳ පළවන ලිපි පෙළක සිටුවැනි කොටස. මළ සිරුරක් නිමිති කරගෙන වැඩිය යුතු යැයි සැලකෙන 'නව සිව්ඵක භාවනාව' පිළිබඳවයි, මෙවර ලිපිය පළවන්නේ.

සසර කතරිත එතෙර විමට පුරුදු පුහුණු කළ යුතු තෙක්ඛම්ම පාරමිතාව

- ආචාර්ය තවලම ධම්මික තාහිමි
බෞද්ධ විමුක්ති මාර්ගය පැහැදිලි කැරෙන විවිඳ බුද්ධ දේශනා අතර එකක් වන 'දස පාරමිතා' පිළිබඳ ඉගැන්වීමෙහි ඇතුළත් කම් සැපත පිළිබඳ තෘෂ්ණාව බැහැර කිරීමට අවශ්‍ය පිළිවෙත් මහත් හැටියට සැලකෙන 'තෙක්ඛම්ම පාරමිතාව' පිළිබඳ අර්ථ විචරණයකි.

සංවර්ධනය පිළිබඳ බුදු සමයේ අර්ථ නිරූපණය

- ආචාර්ය බෙලිගල්ලේ ධම්මජෝති හිමි
රටක් සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ බුදු වදනෙන් මග පෙන්වීමක් ලබාගැනීමයි, ලේඛකයාගේ ප්‍රයත්නය වී ඇත්තේ රටක සංවර්ධනයට එහි රජය මැදිහත් විය යුතු ආකාරය, ඒ සඳහා පරිසරය පිළිබඳ එහි ජනතාව තුළ පැවතිය යුතු ආකල්පය, සමාජ අර්බුදවලට මුහුණ පෑ යුතු නිවැරදි පිළිවෙත සහ ජනතාව තුළ තිබිය යුතු යහපත් ආර්ථික පිළිවෙත් ආදී විෂය කරුණු - මෙම ලිපියට ඇතුළත්ය.

බුදු දහමෙන් පෝෂණය වූ කාන්තා නිදහස

- කොටුගොඩ ධම්මාවාස අනුතාහිමි
ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් සමරු දිනය නිමිති කරගෙන 'කාන්තා නිදහස' පිළිබඳ ලියැවුණු ලිපියකි. කාන්තා පරපුරට සමාජ හා චින්තන නිදහස උදකීරීමට හේතු වූ බෞද්ධ චින්තන රටාව විග්‍රහ කිරීම - ලේඛකයාගේ අරමුණ වී ඇති බව පෙනේ.

අනුරාධපුර කුරුන්දන්කුලම මිහිඳු ආරණ්‍ය සේනාසනය හා සිරි සුමංගල ධර්මාසනය

අනුරාධපුර - මිහින්තලය ප්‍රධාන මාර්ගයට යාබඳව කුරුන්දන්කුලම 'වියළි ගොඩගොවි ජනපදය' නමැති ප්‍රදේශය ආසන්නයේ සිත නිවන සොදුරු පරිසරයක පිහිටි ආරණ්‍ය සේනාසනයක් පිළිබඳ තොරතුරු.

නූතන අපරාධ නීතියේ වර්ධනයට බුද්ධ නීතියෙන් ලද හැකි ආලෝකය

- මහාචාර්ය නන්දසේන රත්නපාල
අපරාධ මර්ධනය සඳහා පැනවී ඇති නූතන අපරාධ නීති වඩාත් ඵලදායක ලෙස වර්ධනය කිරීම සඳහා බුදුදහමෙන් සහ එහි ඇතුළත් ව්‍යය නීති මාලාවෙන් ලද හැකි අවබෝධය.

ශ්‍රී ගුණවර්ධන යෝගාශ්‍රමය

- ජනක චේත්නසිංහ
'සිත් සහසන සෙනසුන්' විශේෂාංගය යටතේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් අම්බලන්ගොඩ ප්‍රදේශය පසුකොට ලගා විය හැකි මාදම්පාගම සිට මිටියාගොඩ පාරේ කිලෝමීටර හතරක් පමණ ගමන් කරන විට හමුවන ඉතා සුන්දර පරිසරයක පිහිටි වන සෙනසුනක් පිළිබඳ තොරතුරු මෙම ලිපියෙන් දැක්වේ.

☸ දිරන සිරුරෙන් අර්ථවත් වැඩක්

– දිවියාගහ යසස්සි තාහිමි
ධාර්මික ජීවිතයක් ගත කිරීමේ වැදගත්කම. දිරා යන – අනිත්‍ය වූ
සිරුරක් දරන කාලය – නිසරු ලෙස ගත නොකර – සරු දේ දහම
තුළින් හඳුනාගෙන – එම සාරය – ජීවිත සතුට ලබාගැනීමට කට-
යුතු කිරීමේ වටිනාකමයි, මෙම ලිපියෙන් පැහැදිලි කැරෙන්නේ.

☸ උපදේශකයකු සතු විය යුතු සත්‍ය

‘සුද්ගල උපදේශනය’ පිළිබඳ විවිධ විෂය කරුණු ශ්‍රී ලාංකීය සමා-
ජය වෙත ගලා එමින් පවතින අවධියක – උපදේශනය හා උපදේ-
ශකයා පිළිබඳ බුදු දහමෙහි ඇතුළත් වැදගත් කරුණු පිළිබඳ සිදු-
කැරෙන විමසුමක් හැටියට මෙම ලිපිය හැඳින්විය හැකිය.

☸ Independence from a Buddhist point of view

*-by Professor Asanga Tilakaratne Director: Postgradu-
ate Institute of Pali and Buddhist Studies Colombo.*

☸ බොදු ඇස දකින විවාහ දිවිය

– ගලහිටියාගොඩ සුමනරතන හිමි
යහපත් යුග දිවියක් පැවැත්වීම පිළිබඳ බුදු වදනෙන් ලබාගත හැකි
උපදෙස් ගවේෂණයයි මෙම ලිපියේ අරමුණ වන්නේ. අඹු – සැමි-
යන් හා දරුවන් අතර පැවතිය යුතු විධිමත් සබඳතා කෙරෙහි ද යන්-
තයි, මෙම ලිපියෙන් විමසුමට ලක්වන්නේ.

☸ වැකිය

☸ බුදුසරණ කැමරා ඇසින්

☸ The Jatakas epitomising human realities

*-by Dr. S.G. Samarasinghe of Samskriti Research.
e-mail : sgsa@sltnet.lk*